

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoP/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114224854
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114224854.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. W., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v P., na ul. I. č. XX, právne zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, za účasti rodičov Y. W., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v B. O. č. XXX a V. W., nar. XX.X.XXXX, bývajúceho v P., na ul. I. č. XX, o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 26.11.2014 č.k. 24P/252/2014 - 22 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 22.10.2013 č.k. 27P/316/2013 - 17 tak, že výživné pre maloletého A. zvýšil zo sumy 40 Eur mesačne na sumu 60 Eur mesačne. Ďalej vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že maloletý A. pochádza z manželstva rodičov Y. W. a V. W., ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prešov v roku 2006. Maloletý A. bol zverený do starostlivosti matky a zo strany otca určená vyživovacia povinnosť vo výške 83 Eur mesačne. Ďalším rozhodnutím a to rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 22.10.2013 č.k. 27P/316/2013 - 17 bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky určená vyživovacia povinnosť v sume 40 Eur mesačne od 1.8.2013 do budúca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2013. V tom čase maloletý A. navštevoval 9. ročník základnej školy. Otec maloletého bol zamestnaný v spoločnosti Obal - servis a. s. Košice s čistým mesačným príjmom okolo 877 Eur. Matka maloletého A. sa nachádzala na materskej dovolenke s dcérou S. pochádzajúcou z jej nového vzťahu, pričom poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 Eur.

Maloletý A. je v súčasnosti študentom prvého ročníka Strednej priemyselnej školy na ul. V. v V.. Mesačne mu otec hradí cestovné vo výške 20 Eur a vreckové vo výške 10 Eur. Maloletý A. sa stravuje doma a otec mu platí mobil 5 Eur za tri mesiace. Zdravotný stav dieťaťa je dobrý. Vo voľnom čase sa maloletý A. venuje počítaču. Má bežné výdavky so zabezpečením oblečenia, stravy, drogérie, voľno-časových aktivít zodpovedajúcich jeho veku. Všetky výdavky v súvislosti s nástupom dieťaťa na strednú školu (250 Eur) uhradil otec bez participácie matky. Dieťa spolu s otcom žije v poschodovom rodičovskom dome, ktorý sa nachádza v spoločnom spoluvlastníctve otca maloletého a starej matky. Inkaso uhradza otec spoločne so starou matkou vo výške 160 Eur mesačne.

Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom v prenajatom byte, za ktorý hradí 270 Eur mesačne. Má vyživovaciu povinnosť aj voči maloletej S. B., nar. XX.X.XXXX. Súčasný priateľ matky pracuje v spoločnosti Leer Corporation s príjmom 269 Eur, avšak od septembra 2014 je práceneschopný. V júli roku 2014 jeho príjem predstavoval 535 Eur. Z jeho príjmu sú vykonávané zrážky formou exekúcie.

Otec je i naďalej zamestnaný v spoločnosti Obal - servis a. s. Košice s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie od októbra 2013 do septembra roku 2014 vo výške 1.025,03 Eur. Príjem matky vychádzajúc z opisov mzdových listov za obdobie od júla do septembra roku 2014 dosiahol čiastku 356,24 netto mesačne.

Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia s okolnosťami dôležitými v čase vydania nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je trvalá a výrazná zmena okolnosti na jednej či druhej strane, ktoré boli podkladom skoršieho rozhodnutia. Takouto zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa a jeho nástup do školy vyššieho stupňa, zvýšenie alebo zníženie zárobkov niektorého z rodičov, prípadne zmena počtu nimi vyživovaných osôb a podobne. Dôvodom na zmenu výšky vyživovacej povinnosti môžu byť len okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom a dlhodobo prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenie predchádzajúceho rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pri posudzovaní zmeny pomerov sa musia súdy vyporiadať tak so zmenou odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, ako aj so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča (§ 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine). V oboch prípadoch musí byť tvrdená zmena pomerov aj preukázaná. Nie je možné rozhodnúť o zmene výšky výživného na maloleté dieťa len na základe tvrdenia niektorého z účastníkov. Tak ako bolo už konštatované musí sa jednať o zmenu, ktorá nemá len krátkodobý prechodný charakter, resp. ktorá sa výrazným spôsobom neprejaví na celkovej výške nákladov spojených s uspokojovaním odôvodnených potrieb maloletých detí, či schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného.

Dôvodom pre zmenu výšku výživného je aj vývoj, t. j. spravidla nárast životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine). Takýto vývoj životných nákladov, ktorý existuje ako objektívna okolnosť, môže aj sama o sebe odôvodniť zmenu výšky výživného. Musí sa však jednať o zmenu životných nákladov podstatným spôsobom. To je spravidla spojené s uplynutím dlhšej doby od vyhlásenia predchádzajúceho rozhodnutia v spojení s nárastom miery inflácie, cien spotrebného koša, resp. iných právne významných ekonomických ukazovateľov.

Pri určovaní konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom slova zmysle, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoja jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého A., ktorý v čase posledného určenia navštevoval 9. ročník základnej školy. V terajšej dobe je študentom 1. ročníka strednej priemyselnej školy a ide teda o právne významnú zmenu pomerov. Starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne otec a matka sa na jeho starostlivosti podieľa len vo forme platenia bežného výživného vo výške 40 Eur mesačne. Nad rámec výživného neprispieva a s dieťaťom sa stretáva. K podstatnej zmene pomerov došlo aj na strane matky, nakoľko táto v čase poslednej úpravy výživného sa nachádzala na materskej dovolenke s maloletou S. pochádzajúcou z jeho nového vzťahu. Jej príjem sa zvýšil zo sumy 199,60 Eur mesačne na sumu 356,24 Eur mesačne.

Súd prvého stupňa preto po zohľadnení takto zmenených pomerov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. Navrhla rozhodnutie zmeniť tak, aby návrh otca na zvýšenie výživného bol zamietnutý. Alternatívne požadovala rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedla, že po pokrytí výdavkov na bývanie a zaplatení výživného jej zostane na vlastné živobytie čiastka nachádzajúca sa pod hranicou životného minima. Už teraz žije na hranici chudoby a zvýšením výživného bola vystavená existenčným problémom. Bez pomoci svojho priateľa a príbuzných by nedokázala prežiť žiadny mesiac. Na základe vykonaných dôkazov sa dospelo k nesprávnym skutkovým zisteniam a výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov a teda aj jeho skutkové zistenia ako výsledok jeho hodnotenia dôkazov je nesprávne, čím rozhodnutie nadobudlo charakter zmätočnosti obsahujúce vady konania majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Otec navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie matky nie je opodstatnené.

Vo veci sa dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Vychádzajúc z tohto ustanovenia pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom nemôže byť akákoľvek zmena pomerov. Musí ísť o výraznú zmenu tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde o také zvýšenie či zníženie príjmu, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas.

Takouto zmenou pomerov môže byť vyšší vek dieťaťa, nástup na strednú školu a jeho príprava na budúce povolanie.

V danom prípade k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného došlo. Od poslednej úpravy výživného v roku 2013 sa výrazne zlepšili príjmové pomery matky. Kým pri poslednej úprave výživného matka poberala len rodičovský príspevok v súčasnosti je riadne zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom presahujúcim 350 Eur. Podstatná zmena okolností rozhodujúcich pre určenie výživného nastala aj u maloletého A.. S pribúdajúcim vekom vzrástli náklady spojené s jeho odievaním a stravovaním. Výdavky na dieťa sa zvýšili aj v súvislosti s jeho nástupom na strednú školu. Tieto spočívajú vo výdavkoch na nákup školských potrieb a pomôcok.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Takýmto konaním podľa ustanovenia § 81 ods. 1 O.s.p. je i konanie o zvýšenie výživného pre maloleté dieťa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.